

ממדף הספרים

בפרוץ הפורצים*

באבגוסט 1949 פרסם "מערכות" פרק על מסע בנגב של פלוגת פלמח, בימי המחתרת. הרשימה נכתבה ע"י מפקד כיתה בגדוד הפורצים אמתי עציוני. עתה יצא לאור הספר "בפרוץ הפורצים" שהוא יומנו של אותו פלמחאי, יומן שפרקו הראשון אינו אלא אורח מסע בנגב, שנתפרסם בחוברת נ"ח של "מערכות". נוסף לערך החיוני המעשי לחישול אופיו של החייל, היה המסע אמצעי ראשון במעלה לגיבוש רוח היחידות באותה התקופה. כן היווה המסע כלי חשוב בהכרת הארץ. המסע הפך למסורת ולא היתה פלוגה של פלמח שלא יצאה לאמון ארוך ומיגע זה, שנמשך לא פעם, שבועיים ימים.

הפרק השני של הספר דן בשיטה אחרת לחישול החייל והפעם הדגש על חיסון גופו. בניגוד לנהוג בצבאות שונים עבר כל טוראי בפלמח קורס ספורט שנמשך שבועיים ימים וכלל אימונים בשחייה, התאגרפות, ריצה למרחקים ארוכים וספורט שימושי. קורסים מעין אלה מקבלים בצבאות אחרים רק מדריכי ספורט.

הפרק האחרון, בחלק הספר המוקדש לתקופה שלפני הכרזת הא"מ, דן ב"סליק", במחבואי הנשק המפורסמים של ההגנה. מושג זה שייך היום להיסטוריה שלנו. הפרקים הבאים דנים בהתפתחות המדינית של פעולות האיבה מכאן והגנה פסיבית מכאן, דרך התקפות נגד למבצעים יומיים בתחום האויב; חשיבותם לאיש הצבא הרגיל אינה רבה, ואילו המעוניין לדעת את ההשתלשלות ההיסטורית של העניינים כפי שראה אותה המחבר — ימצא בהם ענין רב.

אנו מוצאים בספר תאור של קרב גדול אחד בלבד — שחרור הנקודה העברית הראשונה מידי האויב — קרב שחרור הר"טוב. קרב זה נרשם ע"י המחבר בדייקנות ובפרוט מטרדי-כמעט, אבל נותן לקורא הזדמנות לעקוב אחרי פרטי ההשתלשלות. "צילום" של

* הוצאת "אחיאסף" ירושלים תשי"ג.

מצב אחר, בעל חשיבות צבאית, אנו מוצאים בפרק על קרית ענבים. שוב בולטת החשיבות הראשונית של ישובי משלט במלחמה על אדמת ישראל. קרית ענבים, מעלה החמישה ונוה אילן שהיוו את ראש החוד הנעוץ במלקחיים הערביות הסגורות, החונקות את ירושלים, והן המקפצה ממנה יצאו הכוחות המקשרים שוב את ירושלים הנצורה עם השפלה.

כל התאורים הללו משובצים בשפע של תאורי הווי וציובתים כידו הטובה של הפלמח, ואם אין דמעה עולה על זוית עינך לעתים הרי כמעט בעל כורחך הנך פורץ לעתים בצחוק קל.

חניבעל*

מאת: מירקו ילוסיץ

חניבעל, המצביא הגדול מקרת-חדשה שעבר את האלפים המכוסים שלג-עולמים והגיע עד שערי רומא, שימש תמיד חומר מגרה לכותבי סיפורים היסטוריים.

הסופר הצ'כי מירקו ילוסיץ הצליח לתאר בספרו את מלחמותיו של חניבעל על נצחונותיו המפוארים ותבוסותיו הקשות, בצורה חיה ומשכנעת. חניבעל, שעלה בידו להפוך ערב-רב של אומות ולשונות לחרב נוקמת ולפטיש ברזל — מתגלה לפנינו בכל גדולתו כאיש-צבא ושופט עליון, איש הצדק והנאמנות בנצחון כבכשלונו.

לנו, היהודים, ענין מיוחד בחניבעל ובני עמו: הפונים היו צאצאי הצורים והצידונים, ולשונם היתה קרובה ללשוננו. אילו היו מנצחים — היו פנים אחרות לתולדות העולם, ואולי אף לדברי ימי עמנו. בעינינו אין חניבעל גיבור צבאי סתם — אלא גדול הגיבורים ממשפחת בני-שם.

לספר מצורפים תמונת חניבעל, שלוש מפות, לוח המאורעות החשובים בחייו והארות והערות למושגים ומקומות הנזכרים בו.

* הוצאת ספרים נ. טברסקי, תל-אביב, תשי"ב. 187 עמ' מהדורה שניה. מהדורה ראשונה — תשי"א.

משקל הולם בין הכוחות בצות-קרב יבשתי-אווירי אכן, אין בודאי בציונים אלה אלא משום "נגיעה בקצה המולג" בפרשה שהנה אין-סופית ממש, של "לקחי קוריאה".

בעיות-צבא בראי קוראה (109 מעמ' 93)

שצבא ארה"ב מתחיל עתה למצוא איזון חדש — ונכון-יותר, הן באימון והן בטקטיקה בין גורמי ההתקפה וההגנה — אלא שאף נוצר והולך שיווי-